

Řízení ve statusových věcech právnických osob

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá právními aspekty řízení ve statusových věcech právnických osob, které je jedním z řízení upravených v zákoně o zvláštních řízeních soudních. Hlavní metodou využitou v této diplomové práci je zejména metoda popisná. Pro část této práce však byla použita i metoda komparační, a to ve vztahu k porovnání s jinými právními úpravami.

Cílem této práce přitom bylo popsat problematiku řízení ve statusových věcech právnických osob a zároveň odpovědět na čtyři s tím související hypotézy, které jsem si stanovila v úvodu této práce. První touto hypotézou byla otázka, jaký je rozsah pojmu „statusové věci právnických osob“ a zda tento pojem v procesněprávním pojetí lze ztotožnit s jeho hmotněprávním pojetím dle občanského zákoníku. Druhá a třetí hypotéza jsou vzájemně propojeny a ptají se na to, zda se dají všechna řízení řazená do řízení ve statusových věcech právnických osob považovat za čistě nesporná řízení, či mají některá z nich prvky řízení sporných a zda lze všechna řízení zahájit i bez návrhu, nebo existují řízení ve statusových věcech právnických osob, která lze zahájit pouze na návrh. Čtvrtá hypotéza pak zněla, zda je ve Spolkové republice Německo a Rakouské republice právní úprava těchto řízení výrazně odlišná, či se podobá české právní úpravě.

První část této diplomové práce je věnována obecným pojmům, na kterých je celé její téma založeno a se kterými je dále v práci pracováno. Nejdříve práce vymezuje pojem právnické osoby, včetně jejích jednotlivých typů. Dále následuje vymezení toho, co vše patří do statusových věcí právnických osob, a to v několika pojetích. Poté se věnuji souvisejícímu obecnému pojmu procesního práva, kterým je pojem nesporná řízení, včetně zaměření na jejich právní úpravu a na porovnání rozdílů mezi spornými a nespornými řízeními.

Následně se práce věnuje samotnému průběhu řízení ve statusových věcech právnických osob od jejich zahájení přes vymezení účastníků řízení, určení příslušnosti soudu, popis obecných a specifických pravidel pro tato řízení až po rozhodování v těchto věcech. Nejrozsáhlejší část je pak věnována jednotlivým druhům řízení ve statusových věcech právnických osob se zaměřením na právní úpravu konkrétních druhů řízení a na aktuální judikaturu českých soudů, která předmětnou právní úpravu vykládá a upřesňuje.

V poslední části práce je provedena komparace české právní úpravy řízení ve statusových věcech právnických osob s právními úpravami obdobné problematiky ve Spolkové republice Německo a Rakouské republice.

Závěr pak shrnuje vše, co bylo v rámci této práce k dané problematice zjištěno a formuluje odpovědi na úvodem stanovené hypotézy. Na základě provedeného zkoumání problematiky řízení ve statusových věcech právnických osob jsem přitom došla k závěru, že pojem „statusové věci právnických osob“ v procesněprávním pojetí nelze zcela ztotožnit s jeho hmotněprávním pojetím dle občanského zákoníku. Dále, že některá řízení ve statusových věcech právnických osob nejsou čistě nespornými řízeními a mají některé prvky řízení sporných, kterým je pak i to, že některá tato řízení lze zahájit pouze na návrh. Nakonec bylo zjištěno, že německá a rakouská právní úprava těchto řízení se v mnoha ohledech od té české liší.